

Dosarul nr. 3ra-930/19

prima instanță: (Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani) S. Godorogea
instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Svetlana Filincova
Anatolie Țurcan

examinând recursul depus de Serviciul Vamal,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Stan Valeriu împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea
ordinului, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența
forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
admis apelul declarat de Serviciul Vamal, s-a casat hotărârea din 03 iulie 2018 a
Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 13 aprilie 2018, Stan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Vamal cu privire la
anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu
pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 17 decembrie 2017, îndeplinindu-și
atribuțiile de serviciu la pista de intrare în țară la Postul vamal Costești (PVFI,
rutier), Biroul Vamal Nord, a perfectat două unități de transport care au fost
introduse de către Melenti Andrei.

De asemenea, a menționat că în cadrul efectuării controlului Vamal, a încercat
să verifice legalitatea termenului de ședere al mijloacelor de transport, indicate în
mesajul de risc prin accesarea sistemului informațional "UNIPASS", însă
verificarea nu a reușit deoarece nu are acces la operațiunile sistemului referitor la
informațiile solicitate, astfel că a fost în imposibilitate de a constata că Melenti
Andrei a mai introdus mijloace de transport pe teritoriul Republicii Moldova, fără
însă a vedea legalitatea termenului de aflare a acestora pe teritoriul Republicii
Moldova.

A specificat că prin ordinul nr. 200-p din 14 martie 2018 a Serviciului Vamal al Republicii Moldova, s-a dispus la pct. 2 „aplicarea dlui Stan Valeriu, inspector principal, Post vamal Costești (PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord, sancțiunea disciplinară – eliberarea din serviciul în organele vamale”.

Drept temei de emitere a ordinului enunțat, au servit investigațiile petrecute pe cazul dat, prin care s-a stabilit că toți colaboratorii vamali vizați în ancheta de serviciu cunoșteau despre activitatea ilegală a lui Melenti Andrei, care introducea mijloace de transport în țară, iar ulterior le dezasambla și vindea piesele de schimb auto uzate pe piața internă a Republicii Moldova.

Astfel Stan Valeriu a invocat ilegalitatea ordinului contestat, deoarece acesta nu conține individualizarea încălcărilor admise de fiecare dintre colaboratorii vamali vizați în ordinul de concediere și astfel nu este specificat temeiul legal invocat pentru fiecare în parte, fiind menționat în ordin ignorarea fișei de post, a prevederilor Codului de etică și conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016, prevederile art. 184¹ pct. (3) din Codul Vamal, precum și art. 46 lit. a) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000.

A solicitat reclamantul Stan Valeriu anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 200-p din 14 martie 2018 în partea ce se referă la eliberarea sa din serviciu în organele vamale; restabilirea la locul de muncă în funcția de inspector principal (Post vamal Costești PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord și încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă.

Prin hotărârea din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Stan Valeriu.

S-a anulat ordinul Serviciului Vamal nr. 200-p din 14 martie 2018 în partea ce se referă la eliberarea din serviciu în organele vamale a lui Stan Valeriu (pct. 2 din partea dispozitivă a ordinului), ca fiind ilegal.

S-a restabilit la locul de muncă Stan Valeriu, în funcția de inspector principal, Post vamal Costești (PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord.

S-a încasat de la Serviciul Vamal în beneficiul lui Stan Valeriu salariul mediu pentru absența forțată de la muncă, începând cu data de 14 martie 2018.

Prin decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Serviciul Vamal, s-a casat hotărârea din 03 iulie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a anulat ordinul Serviciului Vamal nr. 200-p din 14 martie 2018 în partea ce se referă la eliberarea din serviciu în organele vamale a lui Stan Valeriu (pct. 2 din partea dispozitivă a ordinului), ca fiind ilegal.

S-a restabilit la locul de muncă Stan Valeriu, în funcția de inspector principal, Post vamal Costești (PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord.

S-a încasat de la Serviciul Vamal în beneficiul lui Stan Valeriu salariul mediu pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 14 martie 2018 – 03 iulie 2018 în sumă de 56 769,91 de lei.

La 01 aprilie 2019, Serviciul Vamal a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurentul Serviciul Vamal, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

De asemenea, a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de către Serviciul Vamal în cererea de apel și anume nu a ținut cont de faptul că Stan Valeriu a fost sancționat cu eliberare din serviciu în organele vamale ca urmare a comiterii unor acțiuni neconforme, ce constituie încălcări grave ale legislației vamale.

La fel, recurentul a specificat că Stan Valeriu a ignorat mesajul informațional care atenționa că Melinte Andrei are în Republica Moldova unități de transport cu termenul de ședere expirat, el fiind obligat să verifice mesajul din consemn.

Mai mult ca atât, Melinte Andrei (persoană favorizată de către intimat la trecerea frontierei) inițial a încercat a traversa frontiera printr-un alt post vamal, unde colaboratorul vamal nu i-a permis trecerea pe motivele expuse, concomitent fiind întocmit returul în Sistemul Informațional, fapt ignorat de Stan Valeriu la autorizarea trecerii, ceea ce denotă încălcarea atribuțiilor de serviciu.

Totodată, a specificat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că intimatul a ignorat că Melinte Andrei a introdus în Republica Moldova 15 unități de transport declarate prin acțiune, 12 dintre care sunt cu termenul de ședere depășit.

Respectiv, ultimului trebuia să i se interzică intrarea pe teritoriul Republicii Moldova cu încă o unitate de transport, la fel declarată prin acțiune.

La 20 noiembrie 2019, examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Vamal, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție a numit examinarea recursului în fond, în complet de cinci judecători.

Examinând recursul declarat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și urmează să caseze integral decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, din considerentele ce succed.

La 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acesteia.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Astfel, procedura de contencios administrativ dedusă judecății în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Or, din interpretarea logico-juridic al articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ rezultă cert că, procedurile de contencios administrativ care au fost inițiate până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, însă nu au fost finalizate, se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a Codului administrativ, conform prevederilor Legii nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Articolul 248 din Codul administrativ statuiază la alin. (1) lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral

decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Potrivit articolului 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Deși prin Codul administrativ legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, la caz sunt aplicabile și prevederile Codului de procedură civilă, deoarece prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, iar litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 în coroborare cu normele Codului de procedură civilă.

S-a stabilit că la 23 noiembrie 1992, Stan Valeriu a fost angajat în funcția de inspector vamal Costești.

Ulterior, în urma reorganizării Biroului Vamal Nord și creării Biroului Vamal Bălți, prin ordinul nr. 470-p din 14 mai 2007, Stan Valeriu a fost numit în funcția de inspector principal post vamal Bălți intern 2 (terminal auto), iar în temeiul ordinului Serviciului Vamal nr. 758-p din 30 septembrie 2009, Stan Valeriu a fost numit în funcția de inspector principal post vamal Costești-Stînca (auto).

În temeiul ordinului Serviciului Vamal nr. 172-p din 11 martie 2010, Stan Valeriu a fost numit în funcția de inspector principal sector clasificarea mărfurilor secția venituri, valoarea în vamă și clasificarea mărfurilor, iar prin ordinul Serviciului Vamal nr. 372-p din 23 martie 2012, a fost transferat în funcția de inspector principal postul vamal Costești-Stînca (auto).

În urma contopirii Birourilor Vamale Bălți și Briceni și creării Biroului Vamal Nord, în baza ordinului Serviciului Vamal nr. 1401-p din 19 decembrie 2016, Stan Valeriu a fost numit în funcția de inspector principal post vamal Costești (PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord.

Colegiul reține că obiect al litigiului dat îl constituie ordinul Serviciului Vamal nr. 200-p din 14 martie 2018 ”Cu privire la sancționarea unor colaboratori, Biroul Vamal Nord”, prin care la pct. 2 s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare lui Stan Valeriu – eliberare din serviciu în organele vamale.

Ordinul în cauză a fost emis în rezultatul unei anchete de serviciu, demarate în scopul examinării și elucidării obiective a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept, iar temei al inițierii acesteia a constituit demersul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră din 26 ianuarie 2018 privind controlul vamal efectuat de către colaboratorii posturilor vamale Sculeni și Costești asupra mijloacelor de transport ce aparțin lui Melenti Andrei.

Ulterior, în temeiul raportului Direcției integritate și supraveghere din 08 februarie 2018 și a ordinului Serviciului Vamal nr. 65-O din 08 februarie 2018, s-a dispus inițierea investigației de serviciu, în rezultatul căreia au fost stabilite următoarele circumstanțe.

La data de 07 decembrie 2017, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu la postul vamal Costești (PVFI, rutier), de către inspectorul principal Stan Valeriu au fost perfectate două unități de transport, care au fost introduse de Melenti Andrei, iar

de către colaboratorii vamali nu au fost vizualizate mesajele de risc din Sistemul Informațional "UNIPASS", care informează despre numărul mare de unități de transport introduse în țară de către Melenti Andrei și a căror termen de ședere era expirat.

De asemenea, s-a stabilit că la data de 02 decembrie 2017, în jurul orei 02:00, Melenti Andrei și soția sa, Melenti Iuliana, s-au prezentat la punctul de trecere a frontierei de stat Sculeni, cu mijlocul de transport de model "Dacia Logan" pentru a intra în Republica Moldova, iar în cadrul controlului vamal efectuat de către colaboratorul vamal Sculeni (PVFI, rutier), Toncoglaz Maxim, s-a stabilit că Melenti Andrei, care se afla la volanul mijlocului de transport, are introduse pe teritoriul țării mai multe unități de transport, cu încălcarea termenului de ședere, declarate prin acțiune și plasate sub regim vamal de admitere temporară.

În urma verificării acestora în sistemele informaționale ale Serviciului Vamal, la contrapunerea numerelor de înmatriculare respective cu mesajul de risc sporit, vizualizat în Sistemul Informațional "UNIPASS", s-a constatat că majoritatea din cele 12 mijloace de transport, sunt cu termenele de ședere pe teritoriul țării de 180 de zile, expirat.

În rezultat, a fost întocmit Actul de retur al mijlocului de transport respectiv, deoarece potrivit art. 184¹ alin. (3) din Codul Vamal, persoanele fizice rezidente și cele nerezidente care nu au scos, în termenul stabilit, de pe teritoriul vamal mijloacele de transport declarate prin acțiune nu au dreptul să introducă pe teritoriul Republicii Moldova alte mijloace de transport în condițiile alin. (1).

În aceeași zi, în jurul orei 05:30, Melenti Andrei, cu același mijloc de transport de model "Dacia Logan", a intrat pe teritoriul Republicii Moldova prin postul Vamal Costești (PVFI, rutier), fără impedimente din partea colaboratorului vamal aflat în exercițiul funcțiunii, iar următoarele traversări ale frontierei de stat de către Melenti Andrei cu introducerea mijloacelor de transport, s-a realizat la data de 07 decembrie 2017 și respectiv la 18 decembrie 2017.

Prin urmare, acțiunile lui Melenti Andrei au fost considerate ca fiind pasibile de răspundere contravențională, iar acțiunile colaboratorului Stan Valeriu au fost considerate ca fiind neconforme.

Totodată, fiind chestionat asupra circumstanțelor cauzei, Stan Valeriu a comunicat că la data de 07 decembrie 2017, în timpul exercitării obligațiilor de serviciu la pista de intrare în țară a postului vamal Costești (PVFI, rutier), a perfectat două unități de transport care au fost introduse de Melenti Andrei, iar accesând Sistemul Informațional "UNIPASS" al Serviciului Vamal, a vizualizat criteriul de risc apărut, care informa despre faptul deținerii mai multor unități de transport de către Melenti Andrei, însă nu a luat în considerație mesajul respectiv și a permis ultimului traversarea frontierei.

Instanța de recurs, a constatat că, instanța de apel nu a identificat legea materială aplicabilă litigiului dedus judecății.

Înaintând prezenta acțiune, Stan Valeriu a solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 200-p din 14 martie 2018 în partea ce se referă la eliberarea sa din serviciu în organele vamale; restabilirea la locul de muncă în funcția de inspector principal, Post vamal Costești PVFI, rutier) Biroul Vamal Nord și încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă.

Fiind investită cu judecarea , prima instanță a admis pretențiile înaintate de Stan Valeriu.

În motivarea soluției, instanța de fond a menționat că în ordinul de concediere contestat, nu este realizată individualizarea încălcărilor admise de fiecare dintre colaboratorii vamali vizați. Astfel nu este clar temeiul legal invocat pentru fiecare în parte, or, răspunderea disciplinară este una individuală, dar nu colectivă.

Totodată, prima instanță a specificat că ordinul contestat nu stabilește care anume atribuții și obligații de funcții prevăzute de fișa postului au fost încălcate de Stan Valeriu.

Examinând cauza, instanța de apel a constatat că la emiterea hotărârii, instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, motivul în cauză fiind temei de casare a hotărârii, or, cauza a fost examinată în procedura contencioasă generală, pe când aceasta urma să fie examinată în procedura contenciosului administrativ.

Totodată, instanța de apel a reținut că în ordinul de concediere nr. 200-p din 14 martie 2018 se menționează încălcarea termenului de aflare a mijloacelor de transport introduse de Melenti Andrei în corespundere cu art. 184¹ Cod Vamal, iar colaboratorii vamali vizați în Ancheta de serviciu (inclusiv și Stan Valeriu) cunoștea despre activitatea ilegală a lui Melenti Adrei, care introducea mijloace de transport în țară, iar ulterior le dezasmbla și vindea piesele de schimb auto uzate pe piața internă a Republicii Moldova.

Astfel instanța de apel a constatat că Serviciul Vamal, invocând încălcarea termenelor prevăzuți de art. 184¹ din Codul Vamal, nu a luat în considerație și prevederile alin. (4) al aceluiași articol, dat fiind faptul că Melenti Andrei este cetățean român cu domiciliul în România și deține permis de conducere emis de țara în care are domiciliul, astfel în privința acestuia sunt aplicabile prevederile art. 184¹ alin. (4) din Codul Vamal.

În consecință, instanța de apel a concluzionat că nu au fost identificate probe care ar determina sancționarea lui Stan Valeriu cu eliberarea din serviciu, or, Serviciul Vamal avea obligația să confirme legalitatea ordinului emis.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită motivelor invocate în cererea de apel în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează litigiul.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Articolul 390 alin. (1) lit. e), f) din Codul de procedură civilă, prevede că decizia instanței de apel trebuie să conțină motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererile de recurs, instanța de recurs constată următoarele.

Conform art. 184¹ alin. (1) lit. c) din Codul Vamal, prin derogare de la prevederile articolului 20, persoanele fizice rezidente și cele nerezidente au dreptul de a introduce pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, fără achitarea drepturilor de import, cu achitarea vinierei în condițiile articolului 348¹ alin. (1) din Codul fiscal, în scopuri personale, mijloace de transport clasificate la pozițiile tarifare 8702, 8703, 8711 și remorcile atașate la acestea (poziția tarifară 8716), indiferent de termenul lor de exploatare, doar în cazul în care vor fi declarate prin acțiune și plasate sub regim vamal de admitere temporară pe un termen de până la 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive, cu respectarea condiției că mijloacele de transport să fie scoase de pe teritoriul vamal până la expirarea termenului acordat, conform prevederilor prezentului cod.

Din norma menționată rezultă, pentru ca o persoană fizică nerezidentă să poată beneficia de dreptul de a introduce pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, fără achitarea drepturilor de import, cu achitarea vinierei în condițiile articolului 348¹ alin. (1) din Codul fiscal, este necesar ca mijloacele de transport introduse anterior fără achitarea drepturilor de import să fie scoase de pe teritoriul vamal până la expirarea termenului acordat, conform prevederilor Codului vamal.

Distinct acestei reguli, articolul 184¹ din Codul Vamal stabilește la alin. (4) că, prin derogare de la alin. (1) lit. c), mijloacele de transport auto introduse pe teritoriul vamal de către persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin și care dețin permis de conducere emis în țara în care au domiciliu, declarate prin acțiune, se pot afla pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pe un termen mai mare decât cel stabilit de prezentul articol. Mijloacele de transport auto în cauză nu se pot afla pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen ce depășește termenul de aflare a mijlocului de transport auto sub regim vamal de admitere temporară stabilit la art. 69.

Deci în scopul evaluării modalității de aplicare de către colaboratorul vamal Stan Valeriu a prevederilor articolului 184¹ din Codul Vamal, încălcarea căroră a servit drept temei pentru eliberarea din funcție a acestuia, instanța de apel urma să stabilească cu certitudine dacă ultimul a verificat întrunirea condițiilor de către Melenti Andrei pentru aplicarea excepției de la regula generală – articolul 184¹ alin. (3), (4) din Codul Vamal prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. c).

Respectiv, instanța de apel, prin prisma efectului devolutiv al apelului, urma să stabilească dacă, la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, la 07 decembrie 2017, Stan Valeriu a verificat statutul juridic al lui Melenti Andrei, precum și faptul dacă acesta întrunea cumulativ condițiile pentru aplicarea facilității vamale prevăzută la articolul 184¹ alin. (4) din Codul Vamal, și anume: dacă este persoană fizică cu domiciliul în orice stat străin Republicii Moldova; dacă deține permis de conducere emis în țara în care are domiciliul; dacă introduce mijlocul de transport auto pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, declarat prin acțiune.

Sub acest aspect este important de notat că, noțiunea de „domiciliu” al cetățeanului Melenti Andrei urmează a fi determinată prin prisma normelor Codului civil al Republicii Moldova și nu trebuie confundată cu noțiunea de „reședință”.

Conform articolului 30 alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are locuința statornică sau principală. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atâta timp cât nu și-a stabilit un altul. Reședința persoanei fizice este locul unde își are locuința temporară sau secundară.

Prin urmare, instanța de apel urma să verifice dacă, la identificarea lui Melenti Andrei ca „nerezident al statului Republica Moldova”, colaboratorul vamal Stan Valeriu a stabilit „locul de domiciliu” al acestuia.

Totodată, Colegiul reține că instanța de apel, la examinarea cauzei s-a rezumat la simpla concluzie că Stan Valeriu a stabilit statutul de nerezident al Republicii Moldova al lui Melenti Andrei în baza extrasului din Sistemul Informațional „UNIPASS”.

Urmează a se menționa însă că statutul de nerezident al lui Andrei Melenti nu poate fi stabilit doar în baza cărții de identitate (echivalentul buletinului de identitate) eliberată de autoritățile Române, deoarece acest document nu certifică locul de domiciliu al lui Andrei Melenti, ci doar reședința acestuia.

Respectiv, cartea de identitate eliberată de autoritățile Române nu demonstrează faptul că domiciliul lui într-adevăr este într-un alt stat decât Republica Moldova.

În acest sens, la materialele cauzei lipsesc probe concludente care ar demonstra că, la traversarea frontierei de stat la 07 decembrie 2017, Melenti Andrei a prezentat colaboratorului vamal Stan Valeriu permis de conducere emis în țara străină în care își are domiciliul.

Deci, instanța de apel urma să verifice aspectul dacă Stan Valeriu avea posibilitatea de a identifica regimul, în care mijloacele de transport auto au fost introduse de către Melenti Andrei pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, precum și faptul dacă autovehiculele au fost introduse prin acțiune de către Melenti Andrei ca persoană fizică cu domiciliul într-un stat străin și care deține permis de conducere emis în țara în care are domiciliul.

În opinia instanței de recurs, elucidarea circumstanțelor menționate este necesară pentru stabilirea termenului în interiorul căruia aceste mijloace de transport auto se pot afla sub regim vamal de admitere temporară pe teritoriul Republicii Moldova.

În această ordine de idei, este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică la examinarea superficială a apelului depus de Serviciul Vamal.

La caz, în situația în care instanța de apel s-a abținut de a răspuns la toate motivele invocate în cererea de apel, se consideră că cauza a fost judecată formal, fapt ce contravine articolului 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, la caz nu a asigurat apelantului dreptul la un proces echitabil.

Instanța are obligația de a răspunde prin motivare la toate argumentele prezentate de părți, întrucât numai prin pronunțarea unei hotărâri motivate poate fi

realizat un control public al administrării justiției (hotărârea Hirvisaari c. Finlanda din 27 septembrie 2001), iar abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit în privința pretențiilor formulate constituie o încălcare a art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Motivarea hotărârilor judecătorești se impune din perspectiva dreptului la un proces echitabil, întrucât numai pe această cale se poate verifica maniera în care, în circumstanțele concrete ale cauzei, a fost soluționat procesul. Exigența motivării este esențială în administrarea adecvată a justiției, în condițiile în care considerentele reprezintă partea cea mai întinsă a hotărârii, locul în care se indică motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței.

Astfel din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel nu satisface standardele procedurale ale temeiniciei unui act judecătorec, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) și art. 248 alin. (1) lit. d), art.429 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Serviciul Vamal.

Se casează integral decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stan Valeriu împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea ordinului, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Svetlana Filincova

Anatolie Țurcan